

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/490

Karar No : 1981/342

OZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olayla-
ra ilişkin bulunmakla beraber,1402 sayılı Ya-
sa'nın 13/a-b maddesinde öngörülen ve bağlan-
tı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın
Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Cemil Benderli

O L A Y : 18.2.1980 günü,sol görüşlü sanık ve arkadaşlarının,politik ve

ideolojik amaçla,mensubu oldukları sol dernek ve teşekküllere para sağlamak için maktülün Mustafa Çil aracılığı ile bu kişinin patronlarından 100.000 lira talep ettikleri,maktülün bunu kabul etmeyip durumu patronlarına iletmediği,şoför olan maktülün otomobili ile Niksar Caddesinden geçerken pusu kurularak 20-25 el ateş edilip otomobilinin tarandığı ve maktülün taammüden öldürüldüğü iddiası ile sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 450/4.ve 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddelerine göre cezalandırılması için Ünye Ceza Savcılığı'nca Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Ünye 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 26.6.1980 gününde,1980/57-86 sayı ile;sanığa atılı suçların sıkıyönetim ilanına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden olduğu,1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre bağlantı bulunduğu ve davanın sıkıyönetim askeri mahkemesine görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi,9.4.1981 gününde,1981/194 esas sayı ile;suçun sıkıyönetim ilanından üç aydan çok daha önce işlendiği,mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla bağlantılı olmadığı,mahkemelerinin görevsiz,Ünye Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına vararak 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için Mahkememiz'e başvuruda bulunmuş ve karara değin duruşmayı ertelemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığında,Fethi Özdural,İsmail Oğuz,Şeref Tolungüç,Metin Şekercioğlu,Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 25.5.1981 günlü toplantıda,geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç,12.9.1980 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Ünye de 18.2.1980 gününde işlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, sanık ve arkadaşlarının sol görüşlü oldukları, sağ görüşlü olduğu ileri sürülen Ürer Lastik fabrikası sahiplerinden, mensubu oldukları, dernek ve teşekküllere para sağlamak için, bu ~~tek~~ fabrikada şoför olan maktül aracılığıyla 100.000 lira istedikleri, maktülün durumu patronlara ilettiği, ancak olay günü pusu kurularak, taammüden öldürüldüğü anlaşılmaktadır. Sanıkların hangi dernek ve teşekküle mensup oldukları bilinmemiş olsa da sanıkların maktül arasında öldürmeyi gerektiren kişisel bir neden olmadığından olayın terör havası estirmek için, siyasal ve ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı ortadadır. Zira sol görüşlü sanıklar, sağ görüşlü olduklarını bildikleri maktülün patronlarından dernek ve teşekkülleri için para istemiyler, parayı temin edemeyince veya terör ortamı yaratmak amacıyla maktülü öldürmüşlerdir. O halde olay sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin ve yaşam hakkına yöneldiği için Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamındadır.

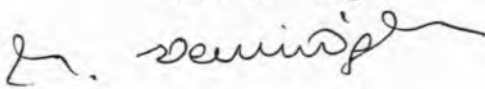
Ancak suç, 12.9.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 18.2.1980 günü işlenip 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığından ve aynı Yasa'nın 13/b maddesinde belirlenen sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olduğuna ilişkin dosyada herhangi bir kanıt bulunmayıp bu madde kapsamına da girmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bçıklanan nedenlerle Ünya Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ünya Ağır Ceza Mahkemesi'nin 26.6.1980 günlü, 1980/57 esas, 1980/86 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

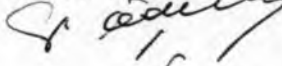
Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özduval

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Volungüç

Üye

Metin Şekerçioğlu

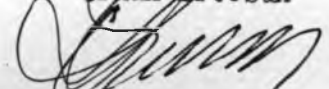
Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

2/8/6

G/T.